

MUZEUM MIEJSKIE W TYCHACH

PLAC WOLNOŚCI 1

tel. 32 327 18 20 – 22

**Od myszy do cesarza wszyscy żyją z gospodarza”
Rok gospodarski na ziemi pszczyńskiej**

**Wystawa w Muzeum Miejskim w Tychach
Dawna Młótownia
ul. Katowicka 9**

15 grudnia 2015 - 16 kwietnia 2016

Wystawa prezentuje dawny i współczesny roczny cykl prac gospodarskich oraz przemiany zachodzące na przestrzeni ostatnich stu lat w gospodarstwach rolnych na obszarze historycznej ziemi pszczyńskiej.

Ekspozycja jest jednym z efektów projektu badawczego *Rok gospodarski na ziemi pszczyńskiej*, dofinansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, realizowanego przez Muzeum Miejskie w Tychach w 2015 roku.

Honorowy patronat nad wystawą objął Marszałek Województwa Śląskiego Wojciech Saługa, nad projektem - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pomysłodawczynią i koordynatorką projektu, a także autorką wystawy jest Agnieszka Szymula z Działu Etnologii. Autorem dokumentacji fotograficznej, która zaprezentowana została na wystawie, jest laureat wielu prestiżowych nagród Tomasz Liboska. Aranżację wystawy wykonał Łukasz Błazejewski.

Mój dziadek, Bronisław Szymula (urodzony w 1919 roku) często opowiadał o trudzie rolnika, o ciężkiej pracy między innymi przy żniwach w latach swojej młodości. Wspominał, że

wyobrażał sobie wówczas maszynę, która mogłaby jednocześnie kosić zboże i rozdzielać słomę od plew i ziarna. Nie musiał długo czekać na spełnienie swoich marzeń. Za jego życia (dziadek zmarł w 2008 roku), a więc w doświadczeniu jednego pokolenia, rolnicy zamienili kosy na nowoczesne kombajny. Zmiany te pociągnęły za sobą ogromne konsekwencje. Mechanizacja rolnictwa wpłynęła nie tylko na zmianę sposobu gospodarowania, ale także stworzyła nowy model życia społeczności na wsi.

Dzisiaj na polach zamiast dawnego gwaru pracujących rodzin słychać turkot silnika. Współcześni, młodzi gospodarze nie potrafią już opisać, jak wygląda snopek, z czego robi się powrósł. Ten dawny świat odchodzi powoli w zapomnienie.

Franciszek Mateja z Górek (Lędziny), właściciel świetnie wyposażonego gospodarstwa, podsumował ten proces słowami: „dawniej przejeżdżający traktor był nie lada atrakcją, a dzisiaj rolę owej atrakcji pełni koń zaprzęgnięty do wozu”. Świat wokół nas nieustannie się zmienia.

Osoby zwiedzające wystawę będą miały okazję przypomnieć sobie (a najmłodsze pokolenie, dla którego mleko jest „ze sklepu”, poznać), jak wyglądał regulowany porami roku rytm życia na historycznej ziemi pszczyńskiej.

Wystawa opisuje dawny i współczesny rok gospodarski oraz przemiany zachodzące na przestrzeni ostatnich stu lat w gospodarstwach rolnych na obszarze historycznej ziemi pszczyńskiej. Ziemia pszczyńska to obszar historyczny na terenie Górnego Śląska, położony na południe od centrum Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Współcześnie obejmuje ona powiaty: pszczyński, mikołowski, bieruńsko-lędziński, miasta Tychy i Mysłowice oraz południowe dzielnice dzisiejszych Katowic, m.in. Podlesie, Murcki, Kostuchnę, Ochojec, Piotrowice, Ligotę, Panewniki.

Agnieszka Szymula

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Wystawa jest jednym z efektów projektu dofinansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Partnerzy projektu i wystawy

Urząd Miasta Tychy

Starostwo Powiatowe w Mikołowie

Starostwo Powiatowe w Bieruniu

Starostwo Powiatowe w Pszczynie

Urząd Gminy Miedźna

Urząd Gminy Wiry

Gminny Ośrodek Kultury w Miedźnej

Uczniowie klas o specjalności fototechnik ZSTiO im E. Abramowskiego w Katowicach

Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej, Uniwersytet Śląski, Filia w Cieszynie
Miejski Zarząd Komunikacji w Tychach

Patroni medialni wystawy:

TVP Katowice, Radio Express, Gazeta Wyborcza, Śląsk, Twoje Tychy, Echo, Kultura Wsi